

INHOUD

JAARGANG 12 nr. 2, augustus 2021

Voorwoord	pag. 1	Clubaangelegenheden	pag. 3
Bestuursmededelingen	pag. 2	Installatie Probus Soeterbeek	pag. 3
Afscheid bestuursleden	pag. 2	Vlaardingen in coronatijd	pag. 3
Landelijke Probusdag 2021	pag. 2	In Memoriam Kees de Jager	pag. 4
Tweejaarlijkse enquête	pag. 2	Probus Golfdag 2021	pag. 5
Juridische commissie	pag. 2	Boeken van Leden	pag. 6
Enquête rechtsvorm	pag. 2	Lezingen door leden	pag. 10
		Colofon	pag. 10

Voorwoord

Na een Coronawinter, een koud voorjaar en een regenachtige zomer is er één lichtpuntje: de reguliere bijeenkomsten van Probus Clubs komen weer op gang. Het feest van de herkenning heb ik alweer meegemaakt. Deze week nog ontmoette ik twee 'oude' Probus vrienden en konden wij, weliswaar nog op gepaste afstand, onze discussies hervatten. Dat houdt de geest jong en scherp!

Kwam het Bestuur van Probus Nederland in april in een Zoommeeting nog digitaal bijeen, op dinsdag 13 juli jl. kon eindelijk een fysieke vergadering gehouden worden in de gebruikelijke vergaderplaats: 't Veerhuys' te Nieuwegein. Het was de 152^e vergadering van het Bestuur van de Stichting Probus Nederland in haar ruim veertigjarig bestaan. Overigens wel een gedenkwaardige bijeenkomst na alle Coronaperikelen: er werd officieel afscheid genomen van de penningmeester, drs. Hein Banken, en van het bestuurslid ICT, ir. Michel Hoevenaars. Dat het Bestuur hen beiden zeer veel dank verschuldigd is, staat buiten kijf: zij hebben de Probus beweging door hun inzet en integer opreden grote diensten bewezen. U heeft in de vorige Nieuwsbrief al kennisgemaakt met mr. Richard de Casseres, de nieuwe penningmeester. In deze Nieuwsbrief komt drs. Harry van Heesewijk, nieuw bestuurslid voor ICT zaken aan het woord.

Normaliter zou dit najaar de tweejaarlijkse landelijke Probusdag plaatsvinden. Het Bestuur heeft echter gemeend het zekere voor het onzekere te nemen en deze dag te verplaatsen naar het voorjaar van 2022. Uiteraard ontvangen de secretarissen van de clubs bericht over de juiste datum en de plaats. Eind van dit jaar vindt de tweejaarlijkse enquête plaats, waar Olga Jesse, bestuurslid PR en Communicatie, al druk mee bezig is.

Veel clubs hebben meegedaan aan de korte enquête over de rechtspersoonlijkheid van de clubs in het kader van de nieuwe Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR). Deze wet is per 1 juli jl. in werking getreden. mr. Paul Witte, vicevoorzitter, heeft al uitgebreid verslag gedaan in de vorige nieuwsbrief over de betekenis ervan voor de clubs. Ook in deze Nieuwsbrief aandacht voor het onderwerp. Inmiddels is een eerste bijeenkomst van de in Coronatijd opgerichte commissie 'Juridische Ondersteuning' een feit. Geweldig dat een aantal leden zich hiervoor beschikbaar heeft gesteld!

U merkt dat Probus Nederland weer in beweging is gekomen. Ik hoop dat dat voor uw eigen club ook gaat gelden. Ik wens u dan ook een goede start van een nieuw "Probus-seizoen" toe.

Marieke Bruins Slot-Vis, voorzitter.

Bestuursmededelingen

Afscheid van twee bestuursleden

Het bestuur nam afscheid van twee trouwe bestuursleden: penningmeester Hein Banken en bestuurslid ICT Michel Hoevenaars. Beiden hebben een belangrijk aandeel gehad in de activiteiten van Probus Nederland. Behalve penningmeester was Hein Banken ook organisator van de Landelijke Probusdagen, verzorgde hij de tweejaarlijkse enquête, was hij vertegenwoordiger van Probus Nederland in de Stichting die, samen met Probus België, beschikt over de eigendomsrechten van het Probus logo en de Probus naam, was hij belast met de Probus winkel, en leverde hij zijn aandeel in de beleidsontwikkeling van Probus Nederland.

Michel Hoevenaars heeft bijna acht jaar lang leiding gegeven aan de ontwikkeling van met name de Probus website en andere ICT zaken, naast zijn aandeel in de algemene beleidsontwikkeling. Behalve de ontwikkeling van de website hield dat ook de organisatie en mede-uitvoering van de ondersteuning van de clubwebsites in. Dat was een tijdrovende en lang niet altijd eenvoudige zaak.

Het bestuur van Probus Nederland dankt Hein Banken en Michel Hoevenaars voor hun inzet.

Hein Banken werd als penningmeester opgevolgd door Richard de Casseres, lid van Probusclub Festina Lente uit Leeuwarden. Michel Hoevenaars werd opgevolgd door Harry van Heesewijk, Lid van Probusclub Delft'81.

Uitstel van de Landelijke Probusdag 2021

In verband met de onzekerheid over de ontwikkeling van de COVID pandemie in het najaar is de landelijke Probusdag 2021 uitgesteld naar het voorjaar van 2022. Het bestuur bezint zich nog op datum, plaats en vormgeving van de landelijke dag. De Probusclubs zullen tijdig worden geïnformeerd over de datum en de uitwerking.

Tweejaarlijkse enquête uitgesteld

In verband met het uitstellen van de landelijke bijeenkomst wordt ook de tweejaarlijkse enquête naar de staat van de Probusclubs uitgesteld. De enquête volgt nu in het najaar.

Juridische commissie

Helaas is de onlangs gevormde juridische commissie als gevolg van de corona perikelen nog niet bijeen geweest. De eerste bijeenkomst staat gepland in augustus. Er zijn een aantal juridische vragen voorgelegd en de resultaten van de enquête over de juridische gevolgen van de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) staan op de agenda.

Het verslag van de enquête en het resultaat van de besprekingen volgt na de bijeenkomst.

Resultaten enquête rechtsvormen Probusclubs voor advies naar Juridische Commissie

Naar aanleiding van de recente inwerkingtreding Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WTBR) heeft Probus Nederland eind mei /begin juni een enquête gehouden naar de rechtsvormen van Probusclubs (PC's) in Nederland.

Aan de enquête hebben 290 van de 450 Probusclubs deelgenomen. Ruim 80 procent van de PC's is een zogenaamde informele vereniging, d.w.z. een vereniging met beperkte rechtsbevoegdheid al dan niet ingeschreven in het handelsregister van de KvK. Ondanks het feit dat deze rechtsvorm prima lijkt te passen bij een in essentie gezelligheidsvereniging blijkt er toch behoefte te bestaan bij een groot aantal PC's om meer inzicht te verkrijgen in de risico's die bestuurders lopen. Zeker nu in Nederland zich steeds meer een "afrekencultuur" aftekent. Veelvuldig werd de suggestie gedaan om te komen tot een collectief aanbod voor een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering.

Wat nu vanuit juridische invalshoek wijsheid is, zal het bestuur van Probus Nederland aan de vorig jaar in het leven geroepen juridische commissie voor leggen. De juridische commissie bestaat uit topjuristen uit het PC-ledenbestand uit alle delen van het land. Aan hen zal worden gevraagd welk advies zij aan onze PC's willen meegeven voor de meest verstandige rechtsvorm, gezien de risico's en de bestuurdersaansprakelijkheid van PC's.

In de enquête werden eveneens vragen opgenomen ten aanzien van een mogelijke drang die er vanuit banken zou worden uitgeoefend om de rechtsvorm te veranderen. In slechts een tiental gevallen bleek hiervan sprake en dat vaak in de vorm van een "vaderlijk" advies bij de overschrijving van het penningmeesterschap. De soep wordt dus kennelijk niet zo heet gegeten als die aanvankelijk aan het bestuur van Probus Nederland werd opgediend. Dank kan worden uitgesproken aan de voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Banken, Chris Buijink, die direct het hoofd legal van de NVB op onderzoek stuurde om bij drie grote banken te inventariseren of hier sprake was van staand beleid. Al snel werd duidelijk dat de signalen die Probus Nederland bereikten, incidenten bleken hetgeen later door de enquête werd bevestigd.

De juridische commissie komt in augustus bij elkaar zodat verwacht mag worden dat het bestuur van Probus Nederland eind derde kwartaal met een advies en mogelijke voorstellen aan de aangesloten Probusclubs zal komen.

Paul Witte

Vicevoorzitter

Installaties, jubilea en andere clubaangelegenheden

Installatie Probus Eindhoven Soeterbeek

Op 7 september 2021 vindt de installatie plaats van Probusclub Eindhoven Soeterbeek.

Probusclub Vlaardingen actief in coronatijd.

Probusclub Vlaardingen telt een kleine vijftig leden. Toen we in maart vorig jaar plotseling niet meer bijeen konden komen hebben we, geïnspireerd door een voortvarend bestuur, snel naar andere mogelijkheden gezocht om contact te houden.

Centraal hierin staan de virtuele bijeenkomsten via het beeldscherm, de zogeheten Zoom-sessies, die nu onze reguliere lunchbijeenkomsten-met-lezing vervangen. Hiermee zijn we al in mei 2020 gestart, en we bereiken hiermee inmiddels maar liefst 90% van onze leden.

Daarnaast hebben verschillende leden de volgende initiatieven ontwikkeld:

- ✓ We ontvangen met enige regelmaat recepten voor een bijzondere maaltijd, waarmee je als thuis kok aan de gang gaat. De ervaringen met bereiden en proeven worden vervolgens in woord en beeld gedeeld.
- ✓ In de zomer is er een fietstocht uitgezet rondom Vlaardingen, met allerlei wetenswaardigheden over de stad. Verspreid over twee maanden hebben 24 koppels deze tocht gemaakt.
- ✓ En in de wintermaanden ontvingen we een, door een van onze leden zelf ontwikkelde, wandeling door de wijk langs 24 kunstwerken in de openbare ruimte, met een uitgebreide toelichting.
- ✓ Rond de feestdagen werd de Zoom-sessie twee maal begeleid door een aan huis bezorgde lunchbox.
- ✓ Reacties en foto's van al deze activiteiten worden gedeeld op onze website, onder 'Coronakrant'. En natuurlijk maken we gebruik van telefoon en e-mail om ervaringen en pennenvruchten te delen.

Zo hebben we, ondanks de beperkingen, de contacten goed kunnen onderhouden, maar natuurlijk hopen wij op een spoedig, gevaccineerd weerzien van alle leden in onze vertrouwde locatie, de Polderpoort in Vlaardingen.

IN MEMORIAM

Kees de Jager

(1921-2021)

Nog geen 4 weken na zijn honderdste verjaardag is ons zeer gewaardeerde clublid op 27 mei 2021 overleden in Den Burg op Texel, waar hij ook op 29 april 1921 geboren is. Hij was als astrofysicus een internationaal gerenomeerd wetenschapper, pionier van het ruimteonderzoek, en tot op zeer hoge leeftijd actief in de wetenschap.

Vanaf de oprichting in 2017 was hij lid van Probusclub Texel, maar lang daarvoor al aangesloten bij een andere Probusclub.

Wij zullen Kees herinneren als een zeer vriendelijk mens, altijd bereid om een actieve bijdrage aan de club te leveren met het geven van presentaties over onderwerpen uit zijn vakgebied en daarbuiten, door zijn actieve deelname aan discussies en andere activiteiten. Hij had een brede belangstelling en was een sociaal en zeer aimabel mens. Wij zullen deze markante persoon gaan missen. Het was een grote eer hem in ons midden te mogen hebben.

Probusclub Texel

Probus Golfdag 2021

Stichting Probus Golf

Rotterdam, 15 juni 2021

Beste Probus Golfer,

Hierbij nodigen wij u en eventueel uw partner/introducté uit voor ons jaarlijkse Probus golftoernooi op

[Donderdag 30 september 2021](#)

Zoals in de vooraankondiging al is aangegeven zal het toernooi gehouden worden op

De Golfbaan Het Rijk van Nunspeet www.golfenophetrijk.nl/nunspeet

Wij hebben dit jaar gekozen voor de lussen **Oost en Zuid** van de baan in Nunspeet. Hier vindt u zandverstuivingen, oude vliegdennen en bijzondere doorkijkjes die het karakter van deze fraaie bos baan bepalen. Wij willen zowel de deelnemers die de voorkeur geven aan een "echte" wedstrijd, als de deelnemers die voor een gezelligheidswedstrijd kiezen, een leuke golf dag bieden!

De keuze kan gemaakt worden uit de volgende twee spelvormen, te weten:

1. Voor de deelnemers die graag een wedstrijd willen spelen een **Individuele Stableford wedstrijd**, en
2. Voor diegenen die de voorkeur geven aan een gezelligheidswedstrijd in teamverband een **Texas Scramble wedstrijd**, volgens *stroke-play telling*

Hiervoor mogen uiteraard door uzelf teams worden samengesteld uit spelers, wel of niet met partner/ introducté, van eigen of andere Probus Clubs.

Het is een **SHOTGUN** wedstrijd en staat open voor 90 deelnemers. *Deelnemers dienen in het bezit te zijn van een NGF handicap.*

Op bijgaand inschrijfformulier kunt u aangeven of u al dan niet met uw partner wenst te spelen, wat ook geldt voor de keuze om vanaf de Rode of Gele TEE te spelen.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen het aanvragen van een handycart en een buggy. Gaarne voor de handycart het pasnummer van de Stichting Vrienden van Handycart vermelden. De aanvragen voor een handycart krijgen voorrang boven aanvragen voor een buggy. Dit kan inhouden, dat uw aanvraag voor een buggy niet gehonoreerd kan worden in verband met het beperkte aantal carts. In dat geval zal de wedstrijdcommissie contact met u opnemen hoe hiermee om te gaan.

De ontvangst is vanaf 9.30 uur en we beginnen het toernooi om 11.30 uur.

De kosten bedragen € 95,- per persoon. (Voor leden van het Rijk van Nunspeet en leden met een All-Course lidmaatschap geldt een afwijkend bedrag. Informatie op te vragen bij de wedstrijdcommissie)

Het totaal pakket bestaat uit:

1. koffie/thee bij ontvangst, de greenfee, baancatering,
2. een 2 gangen diner en ter afsluiting koffie of thee.
(Niet inbegrepen zijn een lunchpakket en andere consumpties)

Mocht een deelname aan het afsluitende diner onverhoopt niet mogelijk zijn, dan is de bijdrage € 70,--

Na inschrijving bepaalt de volgorde van binnenkomst van de betaling, de definitieve deelname. Het verschuldigde bedrag dient uiterlijk **dinsdag 31 augustus 2021** te zijn gestort op **IBAN rekeningnr. NL55INGB0006932784** t.n.v. Stichting Probus Golf.

Om in te schrijven verzoeken wij u bijgaand inschrijfformulier volledig en zo spoedig mogelijk in te vullen en te retourneren aan de wedstrijdleiding bij voorkeur **per e-mail: stichtingprobusgolf@gmail.com** of per post aan: **Stichting Probus Golf, Molenlaan 283, 3055 GG Rotterdam**

Graag tot ziens op 30 september 2021!

Met vriendelijke groet,
Namens het bestuur van Stichting Probus Golf,
De wedstrijdcommissie,
Hans Bergers en Jaap van Doorn
0650122905/ 0646757044

Bijlage: inschrijfformulier:
[Probusgolftoernooi 2021 inschrijfformulier](#)

Boeken van leden

Het Oosten en het Westen in confrontatie

Met bewondering kijken we naar de landen in Azië die hun kracht herwonnen hebben na tijden van stagnatie en verval. In het verre verleden bestonden in Azië machtige rijken met filosofieën over de religie en de samenleving. Vanaf het einde van de 15e eeuw werden zij met de expansiedrift van het Westen geconfronteerd. Sommige wisten hun onafhankelijkheid ternauwernood te handhaven en andere werden een kolonie van een westers land. Toen was het Westen dominant, maar nu vormt het Oosten een uitdaging van formaat.

Auteur Floris van de Vooren beschrijft in grote lijnen de karakteristieken van de westerse, Chinese, Japanse, hindoeïstische en boeddhistische beschaving aan de hand van de religie, het mensbeeld en de samenleving (met inbegrip van de volkswelvaart). Daarbij komen ook de historische ontwikkelingen aan de orde.

De auteur stelt de volgende vragen:

- Wat hielden de religie, het mensbeeld en de samenleving van deze beschavingen in vóór de confrontatie tussen het Oosten en het Westen?
- Hoe verliep deze confrontatie?

- Welke invloed heeft deze confrontatie op de religie, het mensbeeld en de samenleving in het Oosten en het Westen gehad?
- Wat is de kracht van deze beschavingen?
- Welke patronen zijn in de religie, het mensbeeld en de samenleving te onderkennen?

Op systematische wijze worden deze vragen beantwoord. Waar mogelijk, worden uitkomsten gekwantificeerd.

Dr. Floris van de Vooren, Lid van Probusclub de Molenley Breda |

Boek verkrijgbaar: Academische Uitgeverij Eburon, 2021, 258 pp., € 22,-

Iconen, een introductie

Misschien heeft u tijdens een vakantie of anderszins wel eens kennis gemaakt met iconen bij een bezoek aan een Oosters-Orthodoxe kerk. Iconen zijn afbeeldingen – met de hand geschilderd en meestal op een plankje hout – van Jezus, Maria, apostelen, heiligen en van Bijbelse taferelen. Iconen vervullen een liturgische functie in het oosters christendom.

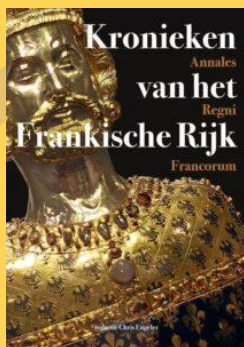
Iconen zien echter niet altijd gemakkelijk toegankelijk. Wie wordt of worden er afgebeeld? Wat is de betekenis van de gebruikte kleuren en symbolen? Welke boodschap wil de icoon ons meegeven?

In dit boek ga ik nader in op deze vragen. Op het niveau van een introductie. Als je iets meer begrijpt van deze bijzondere religieuze beeldtaal worden iconen toegankelijker en krijg je meer zicht op deze vensters op de eeuwigheid.

Peter Visser, Lid Probusclub Goeree-Overflakkee

Het boek is te koop op de site van de uitgever <[<Home page \(mijnbestseller.nl\)>](http://Home page (mijnbestseller.nl))>, bij de internetwinkels en bij iedere boekwinkel. De prijs bedraagt € 24,75, maar dan krijg je wel een boek van 164 pagina's met ongeveer 100 afbeeldingen van iconen, allemaal in kleur afgedrukt.

Kronieken van het Frankische Rijk

Aan Einhard, werkzaam aan het hof van Karel de Grote, worden de Annales Regni Francorum toegeschreven, die nu voor het eerst in een complete Nederlandse vertaling beschikbaar zijn voor historici, studenten Geschiedenis, latinisten en iedereen met interesse voor middeleeuws Europa.

De Annales beschrijven de jaren 741 tot en met 829: zowel de aanloop naar de heerschappij van Karel de Grote als ook de opvolging in 814 door zijn zoon Lodewijk de Vrome komt uitgebreid aan bod. Het is de periode waarin uitbreiding en besteding van machtsposities, van de daarmee gepaard gaande gebiedsvergroting door strijd, inlijving en oorlogen, en veel onderhandelingen met ambassadeurs van andere machthebbers centraal staan en tot in detail beschreven worden.

Naast de Latijnse tekst en de Nederlandse vertaling bevat de publicatie een omvangrijk corpus annotaties over personen, topografische aanduidingen en gebeurtenissen, zodat hedendaagse lezers zich een afgewogen beeld kunnen vormen over hoe de drie grootmachten – Franken, Byzantijnen en Arabieren – zich destijds met elkaar verstonen en elkaar bestreden, en over hoe opeenvolgende pausen en de Frankische heersers tussen 741 en 829 elkaar wederzijds nodig hadden.

De tweetalige uitgave wordt aangevuld met inleidende hoofdstukken over de heerschappij van Karel de Grote, over het nut van historische kronieken voor ons, over de bestaande edities van de Annales en over Einhard;

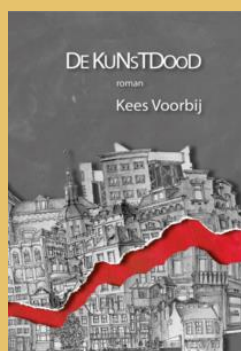
voorts zijn een kaart van het Frankische Rijk, een stamboom en een uitgebreide index opgenomen.

Het Collectief Carolus wordt gevormd door de vertalers Peter Bloemers (Probus Ulpia Nijmegen), Nico de Glas, Kees Meiling, Bert Osnabrug, Aad Schulten, Louck Vencken, Gerard van der Waa en Piet Zegers; René van Royen is initiator van de uitgave en Chris Engeler is project coördinator en tekst/eindredacteur.

H.P.J. Bloemers, Lid van Probusclub Ulpia Nijmegen

Verkrijgbaar: Uitgeverij Verloren, Hilversum ISBN: 978 90 8704 9027

De Kunst dood

In de literaire roman "De kunst dood" is kunst is niet alleen het domein van de rustige welgestelden. Ook onaangepasten, verwarden en zoekende eenlingen bevolken het verhaal.

Hoofdpersoon Arend Wantij is beeldend kunstenaar maar zijn toch al niet eenvoudige leven raakt overhoop als hij betrokken raakt bij een aantal onverklaarbare misdrijven in het kunstmilieu. Arend heeft al moeite genoeg om zich staande te houden in de 'bovenwereld', maar moet op zoek naar de echte dader om zich vrij te kunnen pleiten. Ondertussen wordt ook de liefde daardoor danig op de proef gesteld.

De auteur Kees Voorbij is Neerlandicus, was werkzaam als docent en educatief redacteur, schreef columns en toneelteksten, gaf literatuurcursussen en interviewde schrijvers. Met zijn andere been staat hij in de wereld van de beeldende kunst. Vanuit zijn atelier schreef hij

De kunst dood.

In dit wervelend debuut spelen intussen liefde, kunst en waanzin haasje over.

Kees Voorbij, Lid van Probus Club Dordrecht

E-mail: cvoorbij@planet.nl

Verkrijgbaar: Reguliere boekhandels ISBN: 978-90-831511-0-6

Het gif en de zon

Waarom werd Die Zauberflöte door de censuur op de Index gezet? Waarom dacht Mozart dat hij vergiftigd werd? Waarom werden aan Mozart de sacramenten der stervenden onthouden? Vanaf de première op 30 september 1791 verscheen Die Zauberflöte met groot succes als uitbeelding van strijd tussen duisternis en licht. Voor het grote publiek een boeiend sprookje, maar voor de meer ontwikkelden een stuk met dubbele bodem: als de Koningin van de Nacht een symbool is voor de 'duisternis' van religieuze intolerantie tegenover de idealen van de Verlichting, wordt de opera wel heel provocerend. De entree van de zonnepriester Sarastro met zijn zegevierende zes-span 'zonneleeuwen' laat een glimp van de Gouden Eeuw zien: een nieuwe interpretatie die de intrigerende gelaagdheid van deze opera onderstreept.

In 1782 verscheen een uitgave door de jezuïet Stattler waarin moord werd toegestaan 'wanneer de goede naam van een geestelijke of diens religie wordt belasterd'. De hypothese van vergiftiging wordt in de context van die tijd verkend. Er is geen overtuigend bewijs dat de vrijmetselaar Mozart stierf door gif, maar dat Die Zauberflöte op de Index van verboden werken werd gezet is al interessant genoeg...

Henk Schoonhoven lid van Probusclub de Drentsche AA

Verkrijgbaar: boekhandel/ uitgeverij van Warven ISBN: 978-94-93175-53-2

Het meisje met de paardenstaart

Een roman waarin de hoofdpersoon Jacob Peek min of meer toevallig de bijnaam Peer krijgt, verwijzend naar Peer Gynt uit het toneelstuk van Henrik Ibsen. Die bijnaam helpt hem te breken met zijn verleden, maar tegelijk begint zijn levensloop opvallende gelijkenis te vertonen met het avontuurlijke, maar vooral opportunistische leven van de Peer Gynt uit het toneelstuk. Het meisje met de paardenstaart, dat zo maar Peeks leven was binnengerend, helpt hem de draad op te pakken waar hij die als Jacob verloren was.

Hoewel het verhaal deels beschouwd zou kunnen worden als een eigentijdse vertaling van het oorspronkelijke toneelstuk, eindigt het bepaald, en best verrassend, anders.

Hans Arnoldy, lid van Probusclub Regge en Dinkel
Verkrijgbaar in de boekhandel: ISBN: 978-90-9034476-8

De Engelse landschapstuin

In het begin van de achttiende eeuw ontstaat in Engeland een romantische stroming die tegen de heersende opvatting ingaat, dat de natuur door de mens beheerst moet worden. Dit betekent een grote verandering voor de tuinaanleg die van nu af aan zonder symmetrie en evenwicht, zo kenmerkend voor de formele Franse tuin, uitgevoerd zal worden. De nieuwe tuinvorm bestaat uit romantische, parkachtige landschappen met verrassende doorkijkjes versterkt door de aanleg, bij voorkeur op heuvelachtig terrein, van grasvelden omgeven en afgewisseld met boomgroepen. Ook water is een belangrijk onderdeel van deze landschapsaanleg. Er zijn vaak kunstmatige meertjes gecreëerd, o.a. door het verleggen of afdammen van rivieren. Deze Engelse Landschapstuin wordt door vele kunsthistorici de grootste esthetische bijdrage van de Engelsen aan de kunstgeschiedenis genoemd.

In deze op literatuuronderzoek gebaseerde publicatie worden in grote lijnen opkomst, ontwikkeling en verspreiding van de Engelse tuin geschetst. Door middel van drie vraagstellingen worden de motieven en kenmerken van de ‘jardin anglais’ ontraadseld. Een kort historisch overzicht, beginnend bij de eerste tuinen in het oude Egypte, gaat hieraan vooraf.

Aangezien de mode met een zekere vertraging Het Kanaal overwaait, wordt ook een aantal Nederlandse landschapstuinen zeer beknopt beschreven. Hoewel de meeste landschapsparken in Nederland amper in de schaduw van de beroemde Engelse voorbeelden kunnen staan, zijn er hier en daar mooie exemplaren voorhanden.

Hopelijk nodigt dit boekje de lezer uit deze bijzondere plekken van levend kunsthistorisch erfgoed, zowel in Engeland als Nederland, te gaan (her)bezoeken en ‘the sublime’ en ‘the picturesque’ van een rurale idylle te ondervinden. Kortom, te dwalen in Arcadië, het utopische landschap uit de Klassieke Oudheid met prachtige vergezichten, bloemen, bossen, helder water, vogelzang en een ‘eeuwige zomer’ dat vanaf de achttiende eeuw door mensen is gerealiseerd.

Rogier Moulen Janssen is historicus en secretaris van Probus IV Breda en publiceerde in 2020 “Le Prince Henri (1820-1879) Lieutenant-Représentant du Roi-Grand-Duc” en “Hendrik Prins van Oranje-Nassau Stadhouder in Luxemburg”.

“De Engelse Landschapstuin” is voor € 9,95,- (excl. verzendkosten) verkrijgbaar via moulenjanssen@kpnmail.nl. Eveneens nog te bestellen “Hendrik Prins van Oranje-Nassau Stadhouder in Luxemburg” (€ 19,95 excl. verzendkosten).

LEZINGEN VAN LEDEN

Te gek voor woorden

(Categorie: [Cultuur](#))

C. (Kees) Voorbij, lid van Probusclub Dordrecht

E-mail: cvoorbij@planet.nl

Deshima, Hollandse handelspost in Japan

(Categorie: [Geschiedenis](#))

CJH Moolenaar, lid van Probus Weert 2000

E-mail: cmoolenaar@hetnet.nl Telefoon: 0653314058

Kopij

Ook u kunt meewerken aan deze nieuwsbrief. Uw kopij voor de volgende Probus Nieuwsbrief is zeer welkom. Wilt u bijvoorbeeld verslag doen van de viering van uw clubjubileum, een kersverse installatie of heeft u een boek geschreven, dat ook voor andere Probusleden interessant is?

Wij willen daar graag van meegenieten.

Uw verslag of boekbespreking mag maximaal 300 woorden bevatten.

Colofon

Redactie

Olga Jesse – van Hal
telefoon: 0235246135/ 0623 684890

redactie@probus-nederland.nl

Ad van Helvoort
telefoon: 0135400154/ 0653244705

redactie@probus-nederland.nl

Secretariaat

Peter Blom
telefoon: 0341352271

secretaris@probus-nederland.nl

Ad van Helvoort
clubadministratie@probus-nederland.nl

Website

<https://probus-nederland.nl>